Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1878721
Steller: Gine Nicolai
Datum commissie: 23 november 2021
Datum raadsvergadering: 14 december 2021

Team: PM
Teammanager: Henk de Bruijn
Portefeuillehouder: S. Bashara
E-mail: gnicolai@odnhn.nl

Onderwerp
Vaststellen Verordening Duurzaamheidsleningen en Stimuleringsleningen VvE's 2022-2024

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Resultaten duurzaamheidsleningen 2019-2021

De raad besluit

1. Om de Verordening Duurzaamheidsleningen en Stimuleringsleningen VvE's 2022-2024 vast te stellen waarvan de hoofdpunten zijn:
    - Particuliere individuele woningeigenaren kunnen maximaal € 25.000 lenen voor het treffen van de maatregelen die in de Duurzaam Bouwenlijst zijn opgenomen. Verenigingen van Eigenaren (VvE's) kunnen maximaal € 100.000 lenen, dit gaat om VvE's van minimaal 8 appartementsrechten, deze lening dient voor meer dan 75% benut te worden voor het financieren van zonnepanelen.
    - Geen leningmogelijkheid meer voor kopers van nieuwbouwwoningen waarvan voor de omgevingsvergunning voor 1 juli 2018 was ingediend en die via aanpassing van het bouwplan alsnog aardgasvrij worden gebouwd.
2. Vanaf 2022 jaarlijks het lening plafond te verhogen van € 500.000,-- naar € 750.000,-- euro per jaar voor de periode van 2022-2024. De hierbij horend kosten van € 3.750,-- per jaarschijf met een meerjarig maximum van € 112.500,-- over 10 jaar te dekken uit het programma budget Duurzame Stad.
3. Dat het college de ruimte krijgt om dit lening plafond met maximaal € 500.000,-- te verhogen wanneer het aantal aanvragen daar aanleiding toe geeft. De hierbij horende kosten bedragen € 3.750,-- per jaarschijf, maximaal € 112.500,-- over de looptijd van de leningen. De financiële consequenties te verwerken bij de voor te leggen collegevoorstellen.
4. De bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting
De gemeente Hoorn wil in 2040 klimaatneutraal zijn. Daarvoor moet de gemeente zelf energiebesparende maatregelen treffen. Ook bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners moeten dat. Daarnaast moet iedereen zich voorbereiden op alternatieven voor aardgas, Het treffen van maatregelen voor energiebesparing, duurzame energieopwekking en alternatieven voor aardgas kost geld. De gemeente heeft een Verordening duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen beschikbaar voor particuliere woningeigenaren en Verenigingen van Eigenaren (VvE's). Daarmee zijn in de afgelopen jaren gemiddeld 65 leningen met een gemiddeld leningbedrag van € 5.300,-- euro verstrekt. Daarmee kan gezegd worden dat de lening voorziet in een (financierings-)behoefte. De huidige Verordening eindigt dit jaar.
Het college stelt voor om de duurzaamheids- en stimuleringsleningen ook voor de komende drie jaar voort te zetten. Hoewel het huidige leningplafond van € 500.000,-- euro tot nu toe voldoende is geweest,

wil het college voorbereid zijn op een toename van leningaanvragen. Zeker in deze tijd van (enorm) stijgende energieprijzen verwacht het college dat meer woningeigenaren maatregelen treffen. Daarom wordt het leningplafond verhoogd naar € 750.000,--.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De huidige Verordening duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's eindigt per 31 december 2021.

Belang
De gemeente Hoorn wil in 2040 een klimaatneutrale gemeente zijn. Daarvoor zijn de Routekaart Energieneutraal Hoorn en het programma Duurzame Stad opgesteld.. Als nu geen besluit wordt genomen om de duurzaamheidslening en de stimuleringslening voort te zetten, betekent dit het einde van een instrument dat al jarenlang succesvol is geweest.

Centrale vraag
Wil de raad inwoners een financiële faciliteit bieden bij het treffen van duurzaamheidsmaatregelen aan de eigen woning en de duurzaamheidslening en stimuleringslening continueren?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Particuliere woningeigenaren (individueel of via een Vereniging van eigenaren) worden door de gemeente geholpen bij het duurzamer maken van hun woning omdat ze voor het treffen van de maatregelen geld kunnen lenen via de gemeente.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
Dit voorstel draagt bij aan de pijler energietransitie van het programma Duurzame Stad.

4. Kaders
1. *Klimaatakkoord (vaststelling Rijk, juni 2019)*
   Daarin zijn de doelstellingen vastgelegd om in 2030 de CO2 uitstoot met 49% te verminderen en in 2050 2050 alle energie duurzaam op te wekken en een aardgasvrije gebouwde omgeving te realiseren.
2. *Pact van Westfriesland 7.1* (Raadsbesluit november 2020): de gemeenteraden hebben de ambitie energieneutraal Westfriesland 2040 vastgesteld. In de raadsvergadering van 26 oktober 2021 is het Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland 2021-2025 vastgesteld.
3. *Programma Duurzame Stad (raadsbesluit 18 december 2018).*
   In het programma Duurzame Stad is vastgelegd dat de gemeente als doel heeft om in 2040 een klimaatneutrale stad te zijn. Energietransitie is één van de drie pijlers van het programma Duurzame Stad.
4. *Toezegging duurzaamheidsleningen verhogen van plafond en het maximaal te lenen bedrag (29 juni 2021*)
   Bij behandeling van de kadernota 2022 is toegezegd dat het verhogen van het plafond en het maximaal te lenen bedrag wordt meegenomen in het raadsvoorstel dat naar verwachting voor besluitvorming voorligt in de gemeenteraad van 14 december 2021.

5. Argumenten

Terugblik huidige verordening duurzaamheidslening en stimuleringslening VvE's

De huidige verordening heeft een looptijd van 2019-2021 met een jaarlijks leningplafond van € 500.000,-- Met dit leningplafond zijn jaarlijks gemiddeld 65 aanvragen toegewezen. Het leningbedrag is gemiddeld € 5.277,-- . 95% van de leningaanvragen betreft zonnepanelen. In het bijgevoegde overzicht wordt informatie over het gebruik van de huidige verordening verstrekt.

Een nieuwe verordening duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's.

Er zijn diverse mogelijkheden om de particuliere huiseigenaren te ondersteunen in het treffen van maatregelen om de woning te verduurzamen. Via algemene voorlichting, specifieke adviezen, collectieve inkoopacties, maar ook met financiële instrumenten zoals een duurzaamheidslening en een stimuleringslening voor Verenigingen van Eigenaren. De huidige verordening loopt dit jaar af. Met het continueren van de duurzaamheidslening en de stimuleringslening kunnen woningeigenaren financieel geholpen worden. Particuliere woningeigenaren krijgen de mogelijkheid een lening tegen gunstige voorwaarden af te sluiten om hun woning energiezuiniger en comfortabeler te maken. En om daarmee stappen naar een aardgasvrije woning te zetten. Zeker in deze tijd van (enorm) stijgende energieprijzen wordt de vraag "wat kan ik doen om mijn woning energiezuinig te maken" steeds meer gesteld. Het Duurzaam Bouwloket (ons energieloket) merkt een enorme toename van vragen hierover. Met het beschikbaar stellen van de duurzaamheidslening faciliteert de gemeente het nemen van deze stappen.

Wat als we geen Verordening meer vaststellen?

Naast de gemeentelijke duurzaamheidslening, bestaat er ook een landelijke energiebespaarlening. De voorwaarden voor deze lening wijken soms iets af qua rentetarief en afwijkende looptijden. Belangrijkste verschil is dat de energiebespaarlening het niet mogelijk maakt om alleen voor de aanschaf van zonnepanelen een aanvraag in te dienen. Dit moet altijd in combinatie met een andere maatregel. Ruim 90%van de aanvragen voor gemeentelijke duurzaamheidsleningen van de afgelopen jaren had betrekking op zonnepanelen. Als er geen gemeentelijke verordening meer komt, vervalt de mogelijkheid voor woningeigenaren in Hoorn om alleen voor zonnepanelen een lening af te sluiten. Dat vindt het college onwenselijk.

Is er aanleiding om het budget voor de duurzaamheidsleningen te verhogen (vraag vanuit de toezegging)?

In de afgelopen jaren is het leningplafond van € 500.000,-- euro per jaar niet volledig benut. In 2019 is er een bedrag van ruim € 350.000,-- aan leningen verstrekt. In 2020 was dat ruim € 380.000 en in 2021 was dit medio oktober ruim € 330.000,--. Op basis van deze cijfers concludeert het college dat er nu geen directe aanleiding is om het budget te verhogen. Zoals eerder in dit voorstel aangegeven merkt het energieloket een toename van vragen over de verduurzaming van de woningen. Als particuliere woningeigenaren ook daadwerkelijk stappen gaan maken, kan de duurzaamheidslening een goede financiële faciliteit zijn. Mogelijk gaat dan het aantal aanvragen toenemen en wordt voor het einde van een kalenderjaar het leningplafond bereikt. Dat zou betekenen dat aanvragen afgewezen moeten worden. Of dat aanvragers moeten wachten op een raadsbesluit om het plafond te verhogen. Het college wil deze situatie voorkomen en stelt voor om te anticiperen op een groter aantal aanvragen en daarvoor het leningplafond op te hogen tot € 750.000,--. Mocht het aantal aanvragen nu echt nog veel hoger worden, wil het college de mogelijkheid achter de hand houden om het budget nog met maximaal € 500.000,-- te verhogen.

Kan het maximaal te lenen bedrag van € 25.000,-- verruimd worden (vraag vanuit de toezegging)?

Het leningbedrag zou verhoogd kunnen worden. We bieden deze lening aan via Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Voor dit zogenaamde standaardpakket van SVn geldt een maximale hoofdsom van € 25.000,--. Via een maatwerkproduct als de stimuleringslening kan het leningbedrag verhoogd worden.
Het college stelt voor om het leningbedrag nu te handhaven op maximaal € 25.000,--. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat dit maximum bedrag (ruim)voldoende is. De lening betreft een consumptief

krediet zonder onderpand; de gemeente loopt daarmee ook een risico mocht er iets met de aanvrager gebeuren. Bij een maatregelenpakket van meer dan € 25.000,-- kan de woningeigenaar terecht bij het nationaal warmtefonds voor een energiebespaarlening. En veelal is dan een hypothecaire financiering aantrekkelijker vanwege een langere looptijd en fiscale voordelen.

Wat is nieuw in deze Verordening ten opzichte van de vorige verordening
In de vorige Verordening was de leningmogelijkheid ook opengesteld voor kopers van nieuwbouwwoningen in Hoorn waarvoor de omgevingsvergunning voor 1 juli 2018 was ingediend en die via aanpassing van het bouwplan alsnog aardgasvrij worden gebouwd. Deze mogelijkheid is er in de nieuwe verordening niet meer. Reden daarvoor is zowel een aanpassing in regelgeving over consumptief krediet als het feit dat de termijn van 1 juli 2018 ruimschoots is verstreken. Er is een kleine aanpassing waar het gaat om de omvang van VvE's die als collectief een aanvraag kunnen indienen; dit was een VvE met 10 appartementsrechten en is nu 8 geworden. Daarnaast hebben we enkele aanpassingen in de Duurzaam Bouwenlijst aangebracht zoals het toevoegen van inductiekoken.

6. Maatschappelijk draagvlak

We ontvangen jaarlijks een aantal aanvragen voor de duurzaamheidslening waarmee we mensen kunnen faciliteren in het treffen van de duurzaamheidsmaatregelen. Daaruit blijkt dat de duurzaamheidslening in een behoefte voorziet. En ook op draagvlak onder particulieren huiseigenaren kan rekenen. Voor de Stimuleringslening voor VvE's zijn in de afgelopen jaren geen aanvragen ingediend. Wellicht komt dit vooral omdat de stimuleringslening die wij bieden alleen aangevraagd kan worden door die VvE's die meer dan 75% van het leningbedrag gaan inzetten voor zonnepanelen. Dat soort aanvragen valt buiten de voorwaarden van de landelijke VVE- energiebespaarlening. Het college wil deze optie wel blijven bieden aan VvE's.

7. Financiële consequenties

Op basis van oplopende aanvragen in relatie tot de stijgende energieprijzen voor zowel gas en elektra wordt voorgesteld het huidige lening plafond te verhogen van € 500.000,-- naar € 750.000,--.
De hierbij horende lasten van € 3.750 per jaarschijf per jaar met een meerjarig (10 jaar) maximum worden gedekt vanuit de reeds beschikbare budgetten programma Duurzame Stad.

Verder wordt voorgesteld om het college de ruimte te bieden om over de periode van 2022-2024 de beschikbare middelen per jaarschijf, op basis van het aantal aanvragen, te verhogen van € 750.000,-- naar € 1.250.000,--. De hierbij horende lasten van € 2.500,-- per jaarschijf per jaar met een meerjarig (10 jaar) maximum kunnen worden gedekt vanuit de reeds beschikbare budgetten programma Duurzame Stad. In het geval van een verhoging van het plafond gebeurt dit middels een collegevoorstel en een begrotingswijzing die door de raad wordt vastgesteld.

De uitvoering van de duurzaamheidslening en de stimuleringslening vindt plaats binnen het team Duurzame Stad. De capaciteit daarvoor is beschikbaar.

8. Communicatie

De nieuwe verordening gaat in op 1 januari 2022. Dit besluit is openbaar en wordt via het gemeenteblad bekend gemaakt. De informatie over de nieuwe verordening wordt verder via de gebruikelijke communicatiekanalen van de gemeente Hoorn naar buiten gebracht. Er is een speciale productpagina op onze website over de aanvraagprocedure en de meest gestelde vragen en antwoorden.
Vanzelfsprekend wordt ook ons energieloket (Duurzaam Bouwloket) op de hoogte gesteld zodat zij de juiste informatie voor bewoners hebben.

GEMEENTE HOORN

9. Realisatie

Na vaststelling van de nieuwe verordening worden alle acties uitgevoerd om tot uitvoering over te gaan. Zodat de inwoners daadwerkelijk in het nieuwe jaar hun aanvragen kunnen indienen.

Hoorn, 11 NOV. 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester